

Koulumarjahanke 2009–2010, Arktiset Aromit ry

Arktiset Aromit ry:n Koulumarjahanke 2009–2010 lisäsi lasten ja aikuisten kiinnostusta marjoihin ja niiden hyödyntämiseen kouluissa sekä levitti marjatietoa. Hanke myös kokosi yhdistyksen menekinedistämishankkeessa syksyllä 2009 järjestettyjen valtakunnallisten koulumarjaviikkojen palautteet peruskouluille tehtävän kartoituksen tueksi.

Ravitsemusalan ammattilaisiin vaikutettiin hankkeessa Välipalalla on väliä -seminaarin (160 osallistujaa) avulla. Seminaarissa korostettiin marjojen mahdollisuuksia terveellisten välipalojen ja kouluruokailun kehittämisessä sekä lasten ravitsemuskasvatuksen merkitystä.

Hankkeen aikana toteutettiin Välipalalla on Väliä -ruokaohjekilpailu, johon osallistui 41 aikuista ja 52 alle 17-vuotiaista yhteensä 145 ohjeella. Kilpailussa kerätyistä ohjeista koottiin Välipalalla on väliä -esite (painos 65 000 kpl), jota jaettiin opettajille ja nuorille kohdennetuilla messuilla, Kotitalousopettajien liiton koulutuspäivillä, kotineuvontajärjestöjen välityksellä ja tilausten perusteella yli 500 peruskoululle. Kilpailun ohjeista käyttökelpoisimmat muokattiin ammattikeittiöiden mittakaavaan ja laitettiin yhdistyksen kotisivuille. Sinne lisättiin myös ekstranet-opetusaineistoa opettajille koulumarjateeman taustatueksi.

Hankkeen aikana kartoitettiin marjaretkien järjestämistä ja marjatietämystä. Kyselyyn vastasi 47 kotitalousopettajaa, 55 biologian opettajaa ja 91 alakoulun rehtoria sekä 218 seitsemäsluokkalaista. Kartoituksesta selvisi, että alakouluissa marjaretket ovat usein osa koulun jokavuotista toimintaa, mutta yläkouluissa niitä tehdään vain satunnaisesti tai ei koskaan. Marjaretkien toteutusta rajoittavia tekijöitä ovat opettajien mielestä muun muassa kuljetuskustannukset, lähimetsien marjasadon vähentyminen, kiire sekä turvallisuuteen liittyvät tekijät, kuten suuret ryhmäkoot.

Opettajat toivoivat lisää luonnontuotteiden käsittelyä oppikirjoihin, sillä oppilaat eivät saa nykyisistä oppikirjoista riittävästi tietoa jokamiehen oikeuksista tai luonnonmarjoista ja niiden käytöstä. Oppikirjojen lisäksi oppilaille jaettavia oheismateriaaleja pidettiin tärkeinä. Opettajat toivoivat muutoksia valtakunnallisella opetussuunnitelmatasolla asti, jotta ne näkyisivät oppikirjoissa. Opetussuunnitelmiin tehtävä muutos lisäisi myös raha- ja aikaresursseja luonnonmarjoihin liittyvään opetukseen.

Seitsemäsluokkalaisilta kysyttiin heidän luonnonmarjatietämystään, käyttötottumuksiaan ja poimintaan osallistumistaan. Enemmistö nuorista poimii luonnonmarjoja kerran tai kahdesti vuodessa, vaikka osalle se ei ole kovin mieluisaa. Oppilaat pitävät silti luonnonmarjojen käyttöä tärkeänä.